

Raportti

Aikaisen/myöhäisen ajoajan kokeilu

Taustaa

Jäte kukko Oy teki ajoaikakokeilun aikavälillä 12.7.-31.7.2021. Ajoaikakokeilun aikana jätteitä kerättiin koko Jäte kukkon alueella klo 5-23 välisenä aikana. Normaalisti ajoaika on klo 6-22.

Ajoaikakokeilussa selvitettiin laajennetun kuormausajan vaikutusta jätteen kuljetuksen toimintavarmuuteen poikkeustilanteissa. Tällaisia tilanteita voi aiheutua esimerkiksi säästä tai kuljetuskalustosta johtuvista poikkeavista olosuhteista. Kokeilussa selvitettiin myös, kuinka asukkaat kokevat aikaiset ja myöhäiset jätteenkuormausajat.

Kokeilusta tiedottaminen

Ajoaikakokeilusta tiedotettiin Jäte kukkon verkkosivuilla. YLE teki kokeilusta uutisen Itä-Suomen alueuutisiin.

Kokeilun aikana TCS:stä lähetettiin tekstiviestejä omakotitaloasukkaille, joilla tyhjennys tehtiin klo 5:00-5:59 tai 22:01-23:00 välisenä aikana. Tekstiviestissä oli linkki palautelomakkeeseen, jolla asukas pystyi antamaan palautetta ajoaikakokeilusta.

- Tekstiviestejä lähetettiin TCS:stä yhteensä 1 601 kpl. Asiakas ei saanut tekstiviestiä, mikäli asiakkaan puhelinnumero ei ollut Vingin yhteystiedoissa tai puhelinnumero oli virheellinen.
- Tekstiviesti lähetettiin TCS:stä 1 459 asiakkaalle, eli jotkin asiakkaat saivat tekstiviestin useammin kuin kerran.

- Termit;
- TCS on ajo-opastusohjelma, jota Jäte kukkon kuljetusurakoitsijat käyttävät
  - Vingo on Savo-Pielisen jätelautakunnan ja Jäte kukkon asiakasrekisteri

Ajoaikakokeilun tyhjennystiedot

Aikavälin 12.7.-31.7.2021 tyhjennyskäyntimäärät Jätekukon alueella. Yksi tyhjennyskäynti voi sisältää usean jäteastian tyhjennyksen. Esimerkiksi kohteessa on enemmän kun yksi sekajäteastia, tai bio- ja kartonkiastiat on tyhjennetty lokeroautolla.

Kellonaika	Tyhjennyskäynti, kpl	% osuus tyhjennyskäynneistä
Klo 5:00 – 5:59	3 579	4 %
Klo 22:01 – 23:00	747	1 %
Klo 6:00 – 22:00	87 703	95 %
Yhteensä	92 029	

Kello 5:00-5:59 ja 22:01-23:00 tyhjennyskohteet alueittain:

Alue	Tyhjennetyt jäteastiat, kpl
Kuopion keskusta ja kaupunginosat	2 005
Muut alueet	2 321
Yhteensä	4 326

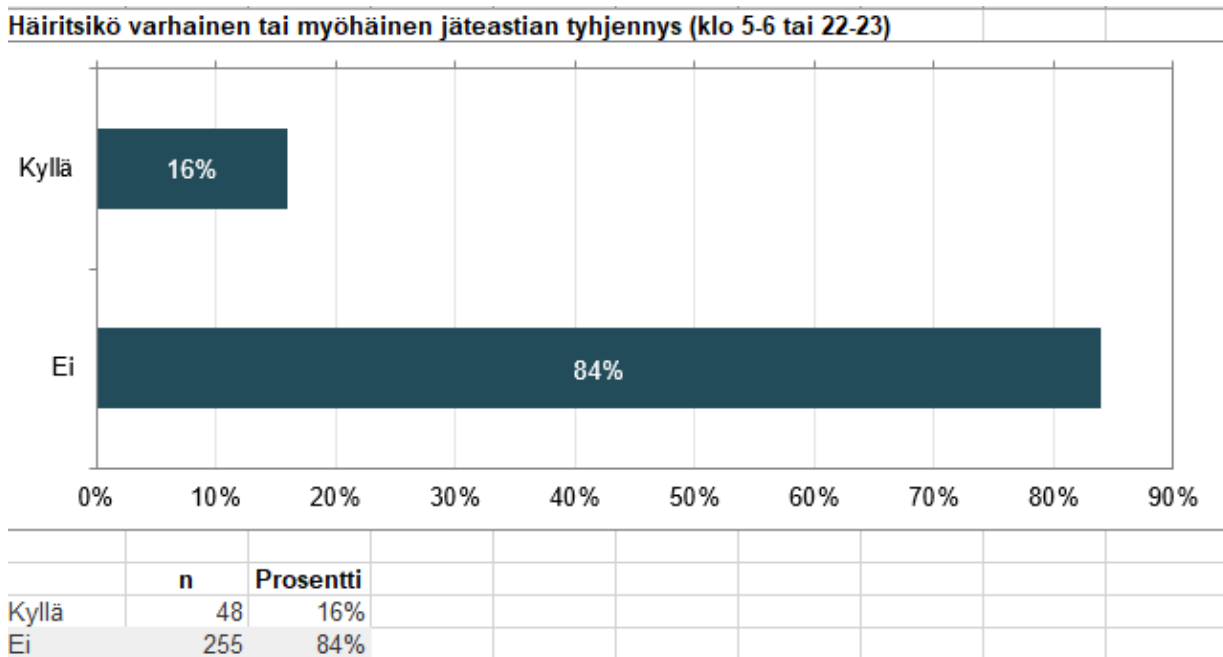
Ajoaikakokeilun palautteet

Asukkailla oli mahdollisuus antaa Jätekukolle palautetta ajoaikakokeilusta. Jätekukon nettisivuilla oli ajoaikakokeiluun kohdistettu palautelomake. Asukkailla oli mahdollisuus antaa palautetta myös sähköpostilla tai soittamalla Jätekukon asiakaspalveluun.

Palautelomakkeessa kysyttiin häiriön syytä seuraavasti;

- Jäteastian kannen pamaus
- Jäteastian vetämistä
- Jäteauton ääni
- Jäteastian tyhjennys jäteautoon
- Jäteastioiden kolahdukset toisiinsa tai muihin koviin pintoihin
- Jäteauton peruutusääni
- Portin kolahdus
- Jätetilan ovi
- Jätteen puristusääni
- Porttikongin voimistamat äänet
- Muu, mikä

Palautteiden tulokset;

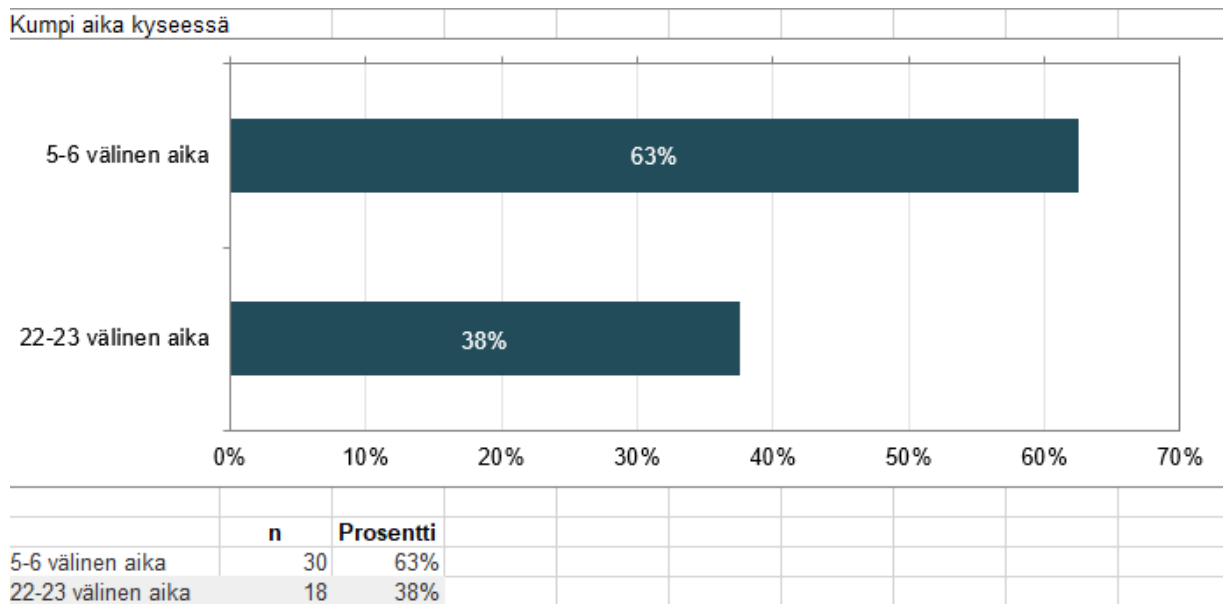

Kuva 1. Lukumäärä asiakkaiden palautteista (n=kpl). Palautteita yhteensä 303 kpl.

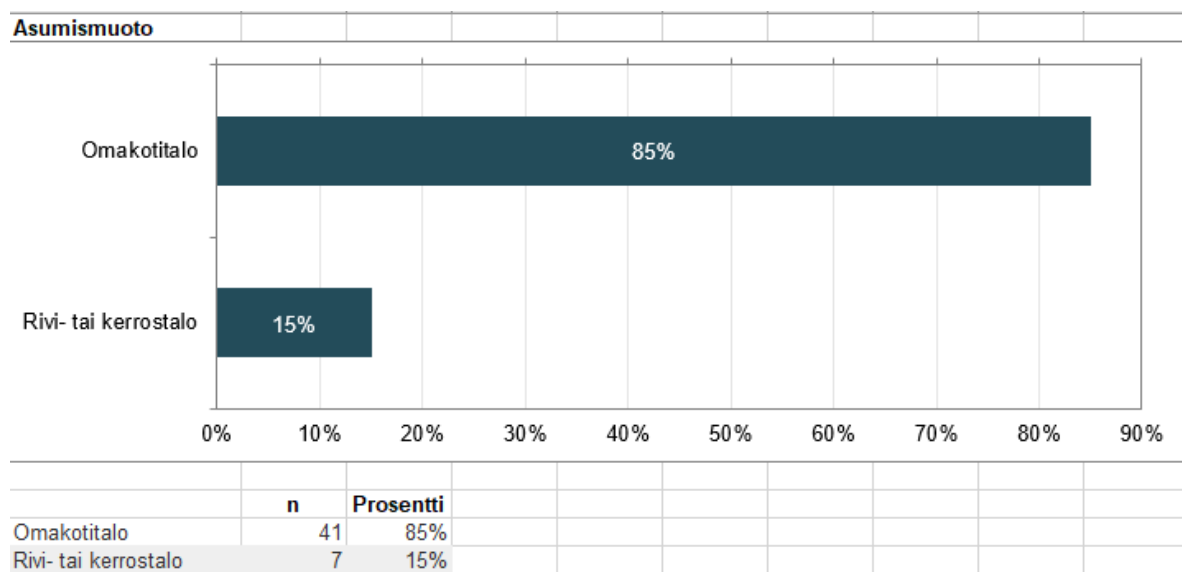
Palautteet, joissa tyhjennys häiritsi;

	n	Prosentti
Jäteauton ääni	40	88,9%
Jäteastian tyhjennys jäteautoon	29	64,4%
Jäteauton peruutusääni	21	46,7%
Jäteastian vetämisääni	16	35,6%
Jäteastian kannen pamaus	13	28,9%
Jäteastioiden kolahdukset toisiinsa tai muihin koviin pintoihin	11	24,4%
Jätteen puristusääni	10	22,2%
Muu, mikä	3	6,7%
Portin kolahdus	2	4,4%
Jätetilan ovi	2	4,4%
Porttikongin voimistamat äänet	0	0 %

Kuva 2. Häiritsevät asiat tyhjennyksessä, asukas pystyi antamaan palautetta kaikista häiritsevistä tekijöistä (n=kpl).

Kuva 3. Tyhjennysajankohta häiritsevässä tyhjennyksessä

Kuva 4. Asumismuoto häiritsevässä tyhjennyksessä

Riviotsikot	Summa / Määrä
44430	1
70100	1
70280	1
70340	3
70420	3
70800	2
70820	16
70840	5
71200	2
71310	1
71720	1
71890	4
73500	2
73600	1
77600	2
83900	3
Kaikki yhteensä	48

Kuva 5. Postinumero häiritsevissä tyhjennyksessä

Ajoaikakokeilun aikana tehtiin yhteensä 92 029 tyhjennyskäyntiä. Klo 5:00-5:59 ja 22:01-23:00 aikana tyhjennyskohteissa käytiin 4 326 kertaa. Jäteukkolle tuli 48 palautetta, joissa ilmoitettiin aikaisen tai myöhäisen tyhjennysajankohdan häiritsevän.

- Palauteprosentti tyhjennyskäynteihin verrattuna
 $(48/4\,326) * 100 = 1,1 \%$
- Palautteen antajista;
16 % ilmoitti varhaisen/myöhäisen tyhjennyksen häirinneen
84 % ilmoitti ettei varhainen/myöhäinen tyhjennys häirinnyt

Yhteenveto

Jäte kukkon näkökulmasta jäteastiat oli kokeilun aikana tyhjennetty sovitusti ja suunnitellussa aikataulussa. Mikäli mahdollisuus kuormausaikojen pidentämiseen olisi käytettävissä, voisi siitä olla hyötyä poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten arkipyhäviikoilla, hankalissa keliolosuhteissa tai kalustorikkotilanteissa.

Aikaisten ja myöhäisten kuormausaikojen meluhaittoja on mahdollista vähentää siten, että kuormauksia tehdään noina aikoina ensisijaisesti (keräyslogistiikka huomioiden), muualla kuin asuinkiinteistöjen välittömässä läheisyydessä. Jätteen kuormauksessa aiheutuvan meluhaitan pienentäminen muutoin on haasteellista. Esimerkiksi jäteauton peruutushälyttimen poiskytkemisen ei katsota olevan perusteltua, koska tämä voi aiheuttaa turvallisuusriskin ohikulkijoille.

Kuljetusurakoitsijoiden kommentit ajoaikakokeilusta ja pidennetystä ajoajasta;

- Aikaisin aamulla ja myöhään illalla on vähemmän liikennettä keskusta alueella, mikä nopeuttaa jätteiden keräilyä.
- Antaa pelivaraa kaluston tai ajotietokoneen rikkoutumisten varalle, samoin sairaustapausten sattuessa.
- Kovilla helteillä oli parempi tehdä töitä aamuvanhain ja illalla, kun ilma oli vähän viileämpää
- Kesäaikaan on haja-asutusalueiden reiteissä enemmän tyhjennyskohteita. Tunti molemmissa päissä lisäaikaa helpotti huomattavasti.